

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Quàm multiplex sit excellentia Obedientiæ. Cap. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

studiosus efficitur. Is pauper erit spiritu, quia obedientia paupertatem iubet: castus erit & humilis, quia obedientia castitatem & humilitatem præcipit; mitis erit & contemptor sæculi, & aliarum virtutum possessor, quia eas omnes obedientia præscribit. Hoc sonant illa verba Augustini: Obedientia commendata est in præcepto, quæ virtus in creatura rationali mater quodammodo est, omnium custodisque virtutum, quandoquidem sic facta est ut ei subditam esse sit vile, perniciosam autem suam, & non eius à quo creata est, facere voluntatem. Nihil boni extra obedientiam sit, quia eo ipso quod obedientia non inbeat aliqui, aut moneat, aut saltem fieri permittat, à numero actionum studiosarum excluditur. Ipsa verò obedientia est per quam religiosi ad artem omnis virtutis accedunt. Quod Ioannes Climacus, de religiosi cuiusdam monasterij loquens, se experimento didicisse fateatur, sic scribens: Vidi illic viros quinquaginta fere annos in obedientiæ certamine egisse, à quibus cum addiscere orationem quam ex labore isto consolationem, quem profectum inuenissent: Alij quidem in abyssum humilitatis peruenisse dicebant, per quam bellum omne semper excluderent, ac superarent: Alij, sensum omnem laboris & doloris in maledictis & contumeliis se perfectè exuisse dicebant. Vidi alios ex illis æternè memorandis viris, angelico aspectu, venerandæque canitie, ad profundissimam innocentiam simplicitatèque sapientiæ plenissimam, summa alacritate propositi, Deique adiutorio quæsitam, non irrationabilem quandam & inspidam, ut in sæculi senibus contingit, quales deliros vocare solent, pertenuisse; extrinsecus quidem mitis totos, blandos, placidos, lætos, nihil fictum, nihil negligens, nihil adulterinum in suis verbis, aut moribus habentes, rem quidem quæ in paucis inuenitur: Interius verò in anima Deum ipsum ac prælatum infantium in morem ambientes, meritisque aciem aduersus Dæmones & vitia audacem firmissimamque intendentes. Hæc ille vidit in variis obedientibus, & nos similia & maiora vidimus in nostris perfectæ obedientiæ deditis, & certa relatione comperimus, ut sic constet, obedientiam reliquarum virtutum esse magistratam, & qui eam vnâ tenuerit, non posse ab aliarum studio separari. Vnde merito Bonauentura ait: Nemo ad perfectionis semitam currendam magis expeditus quàm verus obediens. Si igitur religiosa vita est schola virtutum & perfectionis iter, manifestum est, eam in tantum obedientia indigere, ut sine hac virtute nec finem suum assequatur, nec in sua natura & decore perfecteretur. Ac ideo possumus contemplari Dominum de religiosi dicere quod de filiis Israhel: Quis der talem eos habere mentem ut timeant me, & custodiant vniuersa mandata mea in omni tempore ut bene sit eis, & filiis eorum in sempiternum? Certè hoc consilium, & hæc mens salutaris erit habentibus eam. nam si mandatis præpositorum, quæ Dei sunt mandata, se subiecerint, bona sibi & posteris suis obtinebunt. Bona sibi, quoniam per obedientiam veri religiosi, & in omni virtute perfecti fiunt. Dignique erunt iustorum nomine. Nam mens iusti meditabitur obedientiam, quomodo scilicet iussus maiorum obedi, [os impiorum redundat] inobedientiæ [malis]. Bona quoque posteris suis, quibus vitam religiosam in suo decore & seruore perseverantem tradent. Nihil enim ita feruorem primum religiose vitæ custodit, ac perfectæ obedientia, qua singuli ea implere satagunt, quæ sibi à prælati & maiorum institutis demandantur. Et hæc vita nostra si in aliquibus eam colentibus cecidit, absque dubio per-

A inobedientiam cecidit, & si aliquando surrectura est, per veram obedientiam resurget.

Quam multiplex sit excellentia Obedientie.

CAPVT IV.

DE v s partes corporis nostri ita dispositæ sunt, ut magis necessarias pulchriores & nobiliores effecerit, & simul in eis utilitatem præstantiamque coniungent. Id in capite & in corde hominis nemo non videt. Quid in partibus corporis maiors momenti quàm caput, quod vertex est noster, quod sedes omnium est sensuum, quod quasi princeps reliqua membra gubernat, & regit? Sed quid pulchrius capite, à quo sicut & nerui initium capiunt fontes sensus & motus, ita & omnis pulchritudo descendit? & quid nobilius capite, in quo omnis perfectio per alia membra sparsa simul vitæ residet? Quid enam magis necessarium quàm cor, ex quo ut dixit Sapiens, vita dependet? Sed quid pulchrius corde, cuius figura versus terram angusta, & versus cælum lata, & tantillum in modum orbis effecta, designat illud cæli pulchritudinem emulari, & quasi totius orbis, quem capit, & despicit, decore vestiri? Et quid nobilius corde, cuius calor qualitas nobilissima, ceu calor solis omnia membra corporis fouet, & simul cum calore eis vitam impertit? Idem in aliis rebus à natura siue ab arte inuentis videre licet. Nam in republica rex est nobilissimus, in exercitu imperator dignissimus, in schola magister præstantissimus, & simul necessitate præcellunt. Nec enim regnum sine rege, nec exercitus sine imperatore, neque schola sine præceptore subsistit. Quid de artibus & studiis hominum dicam, in quibus ita necessitas & nobilitas scederantur, ut in earum instrumentis, & effectis, (ut quisque facili discursu reperiet) magis necessaria illustriora existimentur? In religiosa vita idem omnino contemplati sumus, in qua obedientia, quæ necessitate præstat, etiam nobilitate & excellentia præeminet. Si enim generaliter accipiatur, ut quædam omnium mandatorum impletio; quis non videat eam omnium virtutum, quarum actiones complect, & ad quas inuitat, pulchritudinem & præstantiam continere? Certè Fides, Spes, Charitas, Prudentia, Iustitia, Fortitudo, Temperantia, & quidquid aliud in veris bonis anima numeratur, aut obedientia est, aut sine obedientia non est. Quia horum quodlibet eatenus Deo placet, quatenus ab eo per præceptum, aut consilium iniunctum est, & si ab eo vetitum esset, eo ipso, si fieret, displiceret. Profecto Sanctus Ephraem vni obedienti omnium virtutum exercitationem ascribit. Qui obediens est, inquit, omnibus gratus est, ab omnibus laudatur, & ab omnibus probatur. Vir obediens citò exaltatur, & celeriter progressus magnos efficit. Vir obediens præcipientibus non resistit, & iubentibus non aduersatur. Reprehensus non irascitur, ad omne opus bonum promptissimus est: ab iracundia non facile capitur: si reprehendatur, non commouetur, & si contumeliis afficiatur, nequaquam excandescit. In calamitatibus gaudet, & in tribulationibus Deo gratias agit. De loco in locum non transmigra, & ex vna in aliam mansionem non se transfert: admonitus non perturbatur, ad quem ordinatus est locus, in eo manet, & tædio non afficitur. Patrem non despiciit, & fratrem nequaquam spernit; monasticæ vitæ rationem nõ carpit. Recreationes & otia fugit, ac locorū acris-

Ephra. de
vitt. c. de
obediētia.

que

Aug. 14.
de ciuit.
c. 12.

Climac.
grad. 4.

Bonauin
specul. p.
l. c. 4.

Deut. 5.
29.

Prov. 15.
28.

que amoenitatis minimè seclatur: sed secùdum Apostolum, in qua vocatione vocatus est, in ea manet.] Hæc de obedientia generaliter dicta accipièda sunt. At si obedientia specialis virtus, qua prælatis obedimus, in his quæ præcipiunt, aut ordinant, in disputatione vocetur, plurima habet, quæ eâ supra æstimationem nostram nobilitant, quorum aliqua hic afferenda sunt, vt cluceat, obedientiæ præstantiam, à necessitate non vinci, sed ei per omnia coarqvari.

Sed vnde obedientiæ laudes inchoabimus? Ab eo sanè, quòd virum obedientem & Christo similem & planè beatum facit. Ille factus est obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis, & per mortem, obedientiæ opus, resurrectionem sui corporis, & ascensum in cælum, & exaltationem sui nominis acquisiuit. Similiter verus obediens per obedientiam, qua se propter Deum prælato submittit, veram beatitudinem comparat, & ad æternam libertatem aspirat. Quamobrem sicut in republica princeps est, & dicitur, qui suo tempore est principatum accepturus: ita & obediens beatus est, quia ob meritum obedientiæ magnam est felicitatem adepturus. Ideo idem Beatus Ephraem virum obedientem, felicem & Christo similem vocare non metuit. Beatus ait, qui vera & minimè simulata præditus est obedientia: quoniam hic imitator est optimi nostri præceptoris, qui obediens fuit vsque ad mortem. Verè igitur, qui obedientiæ frui potest, beatus est: quia cum Domini sit imitator, etiam coheres illius efficitur. Qui obedientiam obtinet, vinculo charitatis cum omnibus coniungitur. Qui obtinet obedientiam, magnam possessionem obtinet, magnasque sibi delicias accumulauit. Sic ille.] Quæ autem esse potest hæc magna possessio, quæ hæc magnæ diuitiæ, nisi certa felicitatis spes, qua obediens in hac vita beatus efficitur?

Et quidem in hoc etiam obedientia similis est beatitudini, quòd per eam homo vt holocaustum perfectissimum in honorem diuini nominis consecratur. Hoc enim vitæ hominum in Ecclesia militantium, & vitæ in patria regnantium videtur esse discrimen, quòd illa est similis sacrificio, hæc holocausto. Illa est quasi sacrificium, quia quantumvis perfecta sit, aliquid sui naturæ & necessitati tribuit, & id quidquid sit, quasi ab holocausti integritate subtrahit. Hæc verò est quasi holocaustum, quia sancti in cælesti patria ita Deum amant & laudant, vt se totos & per totam æternitatem in hoc opus amoris & laudis impendant. Idem autem in vita perfectorum obedientium reperitur, qui se totos & omne tempus Deo consecrant, & ideo quandam similitudinem æternæ felicitatis obtinent. Si manducant, ex obedientia manducant; si dormiunt, ex obedientia dormiunt; si quid aliud ad corporis commodum perficiens faciunt, ex obedientia faciunt: & alia non jam media sed verè bona & perfecta opera multo magis ex obedientia perficiunt. Vnde nihil est in illis quod ad similitudinè patriæ cælestis non in Dei laudem consecratur. Istaque videtur, ratio potissima, quare in Sacris scripturis obedientia victimæ præferatur. Numquid, ait, vult Dominus holocausta & victimas, & non potius vt obediatur voci Domini? Melior est obedientia quàm victimæ, & ascoltare magis quàm offerre adipem arietum.] Quibusnam victimis obedientia præferatur? An solis insipientium victimis? de quibus in Ecclesiaste scriptum est: Multo melior est obedientia quàm stultorum victimæ, qui nesciunt quid faciunt mali.] Non dubium est, quin his victimis obedientia præponatur. Nā hæc ab stultis pro suis peccatis oblata Deum

Philipp. 2. 8.

Ephra. supra.

1. Reg. 15. 22.

Ecc. 4. 17.

A non placant, quia de peccatis pro quorum expiatione oblationem offerunt, nō dolent, & in his, quorum remissionem postulant, perseuerant. Ignorantque quantū malum admittat, dū solis sacrificiis sine mandatorū custodia purat se posse saluari. At obedientia semper Deo placet, & plus ipsa quàm multi labores, & multæ operū oblationes valet. Vera quippe est sententia Augustini. Hæc in nobis summa & sola est virtus obedientiæ. Si ieiunaueris diebus ac noctibus, orationem que feceris, si in sacco fueris vel cinere, si nihil aliud feceris, nisi quodcumq; præceptum est in lege, & tibi visus fueris quasi sapiens, & obediens patri non fueris, omnes virtutes perdidisti. Vna obedientia plus valet quàm omnes virtutes.

B An etiam obedientia melior est bonorum victimis & sacrificiis? Ita sanè: quoniam oblationis dignitas ex rei oblatæ dignitate etiam pensanda est: per obedientiam autem iustus seipsum totum Deo immolat, cum tamen per victimas & sacrificia carnes alienas animalium rationis expertium offerat. Iste est intellectus Gregorij dicentis: Obedientia victimis iure præponitur, quia per victimas aliena caro; per obedientiam verò, voluntas propria mactatur. Tanto igitur quisq; Deū citius placat, quāto ante eius oculos repressa arbitrij sui superbia gladio præcepti se immolat. Sapiēter verò sanctus hic doctor, cum prius dixisset propriam voluntatē obedientia mactari, postea subiungit: totū hominē Deo virtute subiectionis offerri, quia dū quis voluntatē suā reginā virium reliquat, & membris omnibus imperantē immolat, nihil nō Deo subiectū & oblatum sibi reseruat. Victimarum oblatio ad virtutem religionis pertinet, quæ omnium virtutum moralium est præstantissima; fator: sed etiā religiosa obedientia voto firmata & studio glorificandi Deū, & venerationem ei exhibēdi assumpta, religionis est opus. Quæ cum ex alia parte rē potiorē victimis offerat, nō mirum si Dominus eā excellentiorem victimis censeat.

C Si verò victimarum nomine non iam oblationes animalium, quæ in lege veteri offerrebantur, sed virtutum actiones intelligamus, certū est, obedientiā his victimis, id est, virtutū moralium actionibus præstare. Nam per obedientiam homo non iam res perituras, aut fœdas carnis oblationes, aut inanes honores & dignitates spernit, sed semetipsum, & potestare viuendi arbitrio suo derelinquit. Quod certè sicut præstantius est, & amabilius omnibus aliis bonis, ita virtutū actibus, quibus alia bona deferuntur, est præferendum. Scitè quidā dixit: Per obedientiam homo nō minùs deserit spōte, quàm per seruitutem amittit inuitè, quia vniuersa illa deserit, quæ agere, pati, cōsequi, habere, & retinere, & largiri potest. Seruitus autē iure morti coarqatur, atq; adeo qui obedientiā colit, quasi mortē propter Deū sustinet. Obedientiā quoq; religiosa sacrificiū est totius hominis, quod ignis charitatis in Dei honorē incēdit: vnde cum aliæ virtutes quasi res hominis offerat, & ab obedientia accipiāt, quòd victimæ sint, cum obedientia in dignitate cōferri nō possunt. Optimè id sanè docuit Gregorius sic scribens: Inobedientes autem dū tumentē corde maiorū iussa non faciūt, cum meliōrare, quod eis iniungitur, conātur, sua opera Deo offerre dum cupiūt, semetipsos tollunt. Nā per alias virtutes nostra ei impendimus, per obedientiā nosmetipsos exhibemus. Samuel ergo subiungens, ait: Numquid vult Deus holocausta & victimas, nō potius vt obediatur voci Domini? Quid enim sūt bona electorum hominū opera, nisi victima & holocausta? Cum ergo holocausta & victimas per legē offerri Dominus præcepisset, quid est, quòd Dominus

Aug. tract. 1.1. de obedientia. Et h. 109.

Greg. 35 mor. c. 10.

Greg. in 1. reg. ad. c. 15.

1. Reg. 15. 22.

holo

holocausta & victimas nolle dicitur, velle autem vt ei obediatur, pollicetur: nisi quia quæ præter obedientiam fiunt, holocausta, & victimæ non sunt? quasi dicat: tunc bona sunt bona opera, quando à præpositorum conscientia non discordant. Si verò hoc ideo dicitur, vt virtus obedientiæ commendetur, liquet quàm sublime bonum sit, quod victimis & sacrificiis excellit. & post nonnulla: quia longè altioris meriti est, propriam voluntatem alienæ semper voluntati subicere, quàm magnis ieiuniis corpus atterere, aut per compunctionem se in secretioni sacrificio macerare. Quid est enim adeps arietum, nisi pinguis & interna deuotio electoris? Adipem ergo arietum offert, qui in studio secretæ conuersationis deuotæ orationis affectum habet. Melior est tamen obedientia quàm victimæ, & quàm offerre adipem arietum. Quia qui perfectè voluntatem sui præceptoris implere didicit, in cælesti regno, & abstinentibus & stentibus excellit.]

Sed alia demum ratione has victimas, id est, virtutum actiones, obedientia præcellit, quia hæc quasi sacrificia sunt, obedientia verò est holocaustum, quod nihil non Deo consecratum relinquit. Paupertas opes immolat, temperantia carnem macerat, à obedientia corpus hominis, & appetitiones eius, & voluntatem & iudicium, & breuiter Deo omnia hominis bona submitit. Quapropter verissimè Anselmus bonum sacularem homini comparat, Domino suo, fructus cuiusdam arboris offerenti, religiosum verò non tantum fructus, sed & arborè ipsam donanti. Ille dicit; En Domine fructus vitæ meæ tibi trado: hic verò ait: Et ego non tantum opera, sed & me ipsum totum tibi committo. Vel dicit, vt verba huius Doctoris in medium proferam. Domine meæ hæcenus potestatis eram, quòdque mihi libebat, bonum malumve, faciebam. Verum quia tuus omnino debeo esse, tibi que soli tantum bona opera fructificare, me totum tuæ trado potestati, vt amodo tibi fructificem. Quod vt melius tibi facere valeam, me vni ex Ecclesiæ tuæ prelati subdam, qui me custodiens ea tantum opera doceat agere, quæ tibi nouerit magis placere. Illius ergo meritum quasi sacrificium est, istius verò labor quasi holocaustum existit. Cui profectò illud congruit quod Ecclesiasticus de regio vate scripsit: Sicut adeps separatus à carne, sic Dauid à filiis Israël. Ille scilicet sæcularis, est sicut caro sacra Deo in hostia pacifica oblata, quæ partim in vsum sacerdotis cedebat, partim ab ipso offerente cum gratiarum actione comedebatur. At hic, scilicet religiosus obediens, est sicut adeps multò sacratior, quem totum ignis in Dei honorem absumebat. Atque adeò obediens vita verum est holocaustum, & obedientia illum planè beatum facit, quoniam similem beatis spiritibus, & toto tempore Deo deditum, & illi consecratum constituit.

Obedientia quoque aliter religiosum beatum facit, nimirum quia operibus minimis aut non multi momenti meritum eximium impertit. Beatum enim dicimus mercatorem, qui paruis rebus magnas opes lucratur: sed multò beatiór obediens, qui minimis operibus ex obedientia factis merita magna consequitur. Est obedientia sicut signum monetæ, quo apud omnes in pærio habetur, & eà quidquid necessarium est, etiam si pretiosissimum sit, sine vilo labore cõemitur. Idque significant verba illa Gerfonis magni doctoris. Propterea censerè debeat pro regula generali illud esse melius, illud pulchrius, illud nobilius, illud vtilius, delectabilius, & honestius, quod est obedientiæ proximum, sit illa res in qua obeditur vilis, abiecta, turpis, inutilis, laboriosa, vana, stulta,

A quantumlibet inhonestæ, solo peccato excluso. Cui concinit Ioannes Thaulerus; cuius hæc est oratio: Felices monachi si in obedientia perseverauerint. Quodlibet namque etiam vilissimum & minimum opus ex vera peractum obedientia, ratione ipsius obedientiæ multò nobilius Deo que longè acceptius est, quàm alia omnia quamlibet etiam magna opera ex propria voluntate peracta: nec aliquod in hac vita humili & obediens corde charius digniusque Deo omnipotenti sacrificium offerri potest. Quicumque sub obedientia viuunt, semper alacriter & sponte obedire, cunctaque alia siue venias, vt vocat, siue meditationes, siue orationes, siue alia quæcunque quolibet nomine censeantur, interim postponere, misaque facere debent: quo fiet, vt ad humilem sui ipsorum, tam in spiritu, quàm natura, abnegationem resignationemque breui peringant, & purè Deus in ipsis viuat atque nascatur, in eundemque ipsi sine medio ducantur. Vide quàm mirabilis sit huius virtutis nobilitas, siquidem admiranda quadam conuersione vilia opera magni valoris facit, & hominè à morbo propriæ voluntatis sanat, & ex carnali in spiritualem conuertit. Nec solum bona opera parui momenti nobilitat, sed & media seu indifferentia, bona & studiosa facit. Vnde Bernardus ait: Media sunt ambulare, sedere, loqui, tacere, comedere, ieiunare, vigilare, dormire, & si qua sunt similia, quæ si pastoris licentia fiant, summam expectant retributionem. Est igitur obedientia certissimum internæ virtutis indicium, an scilicet bene & secundum Dei voluntatem procedamus, an verò à diabolo seducti nostro proprio iudicio gubernemur. Sic patres illius temporis, vt narrat Theodoretus, & Euagrius, in terno scere voluerunt, an magnus Simeon Stylites, qui in columna vitam agebat, Dei Spiritu duceretur. Miserunt enim ad illum qui ex nomine ipsorum ei diceret, vt modum illum peregrinum viuendi relinquere, & viam à patribus tritam sequeretur, mandarentque vt si obediret, copiam ei insistendi in columna faceret, sin minus eum tanquam illudum ex columna deiceret. Putarunt illi patres, & meritò, obedientiam esse quasi lapidem Lydium, quo aurum verum à falso discernitur, quia eà vera virtus à ficta, & spiritus bonus à proprio vel malo spiritu separatur. Hac cotricula Deus examinavit virtutem Adæ, qua inuentus est minus habens. Hac Abrahæ & aliorum erga se fidelitatem expendit, nullaque est virtus quantumuis abscondita, cuius gradus hac non ratione pandatur.

Obedientia tantæ dignitatis est voti promissione firmata, vt etiam ipsi virginitati præferatur, & abdicationem omnium rerum longè post se relinquat. Nam de illa Augustinus ait: Nemo quantum puto ausus fuerit virginitatem præferre monasterio. De hac verò Hieronymus: Autum deponere incipientium est, non perfectorum: se ipsum offerre Deo, proprium Christianorum est, & Apostolorum. Obedientiam Deus, o mira res, quasi obedientia repensat: nam si quis propter Dominum suis superioribus pareat, ipse Dominus orationes ipsius exaudiens, & vota concedens, veluti ipsius qui obediuit, desideris obedit. Hac virtute Christus à nobis pascitur, & quasi suauissimo cibo operibus obedientiæ reficitur. Vnde Bernardus exponens illud Canticorum: Qui pascitur inter lilia, hæc ait: Sermo Dei veritas est, & ipse sponsus. Noctis hoc, audite cætera. Is cum auditur & minimè obeditur illi: vacuus interim & ieiunus remanet quodammodo, omnino tristis, & querulus, quòd prolatus in vacuum sit. Si autem obeditum fuerit, nonne tibi verbum videbitur in quandam ex-

Thauler. ser. 1. Domi. 3. post Trinit.

Bern. ser. de virtuti. obedientia.

Theodor. Euagrius li. 1. c. 15.

Aug. lib. de virg. tom. 6. Hieron. epist. ad Licinii.

Cant. 2. Bernard. serm. 71. in Cant.

Ansel. li. de similit. c. 24.

Eccles. 47. 3.

Ger. ser. de fide. rationes ad religios. seru. 3.

creni ste

Apo. 3. 20.

Esai. 55. 11.

Ioan. 4.

Mar. 3.

Bonaue't. de gra. viuent. c. 2.

creuisse corpulentiam, quia verbo opus accessit, vt pote refectum quibusdam fructibus obedientie, iustitiae frugibus: Inde est quod in Apocalypsi loquitur: Ecce sto ad ostium & pulso: si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi ianuam, introibo ad illum, & cenabo cum eo, & ipse mecum.] Videtur approbari hic sensus, & apud Prophetam sententia Domini, vbi dicit quod [verbum suum non reuertetur ad eum vacuum, sed prosperabitur,] & faciet [ad quae misit illud.] Non reuertetur, inquit, ad me vacuum vel ieiunum, sed quasi prospere in omnibus agens, saturabitur bonis actibus eorum, qui dilectione acquiescent illi. Denique vsu loquendi sermo impletus tunc dicitur, cum fuerit mancipatus effectui, quod videlicet tandiu inanis, & macer, & quodam modo famelicus sit, donec opere compleatur. Sed audi ipsum quo se dicat cibo ali: Meus, inquit, cibis est, vt faciam voluntatem Patris mei.] Verbum Verbi est aperte indicantis esse suum cibum factum bonum, si tamen inuenierit illud inter lilia, hoc est, inter virtutes.] Obedientia quoque, quod magis est, iustus, Christi frater & foror, & mater efficitur. Nam & verbum est Domini: Quicumque fecerit voluntatem Patris mei qui in caelis est, ipse meus frater, & foror, & mater est.] Frater, quia fideliter a Domino amatur; foror, quia tenerime diligitur; mater, quoniam obedientis exemplo in animas fratrum Christi imitatio transfunditur. Obedientia nos per perseverantiam solidat. Quare Simon, id est, obediens, postea Petrus dicitur, quia vnusquisque per obedientiam quasi in omni virtute solidatur. Obedientia demum, vt Bonauentura ait, est schola Saluatoris, & nobile genus martyrij, & palma triumphalis, & scala paradisi, naus ad caelum transiens, clausis caelum aperiens. Est summa in merito, vicina Deo, & proxima caelo. Est schola Saluatoris, quia ipse obedientiam docuit in mundum veniens, in mundo manens, & de mundo transiens. Est nobile martyrij genus, cum caput hominis amputet, aut actionum eius, id est, propriam voluntatem. Est palma, quia de hostibus victoriam reportat. Est scala paradisi, nam per gradus eius, quos statim numerabimus, iustus in caelum ascendit. Est naus, quia sicut qui est in nauis semper ad motum eius procedit, & semper ipse quiescit: sic qui est in nauis obedientie, semper proficit dormiendo, vigilando, comedendo, abstinendo, ambulando, quiescendo, quia instar nauis non mouetur motu proprio, sed alieno. Est clausis paradisi, quem inobedientia Adam clausit, & obedientia Saluatoris aperuit. Est summa in merito, cum omnia merita nostra contineat; est vicina Deo, cum Christo Filio eius nos similes faciat; est proxima caelo, cum perfectionem, qua in caelum ascendimus, comprehendat. Ex his aliquatenus obedientie dignitas elucet, cuius nunc gradus assignabimus, vt per eos ad caelestem patriam peruenire conemur.

Primus Gradus Obedientie, Voto se Prelato subicere.

CAPVT V.

Ignatius epist. obediens.

EATVS Pater noster IGNATIUS in aurea illa epistola, quam de virtute obedientie conscripsit, tres gradus eius nos docuit, quibus omnis obedientie perfectio continetur. Pri-

mus, quo religiosus sibi iniuncta, opere exequitur: secundus, quo cum his quae praelatus vult, voluntate concordat: tertius, quo proprium iudicium superioris iudicio submittit. Sanctus Bonauentura aliter hos gradus enumerat, & in quinque ternarios amplitudinem obedientie distribuit. Sed visum est nobis doctrinam tantorum Patrum minutatim partiri, & septem gradibus distinctam, vt melius intelligatur, legentibus ministrare. Primus itaque obedientie religiosae gradus est, velle obedire, & ad vitam ex praescripto alicuius praelati faciendam in religione approbata, se voto constringere. Quem gradum omnes religiosi professi habent, & ad eum tyrones tendunt, nec dum ad professionem admissi. His autem aliqua dicenda sunt, quibus alacriter hunc in finem gradum ascendant, & obedientiae votum emittant. Ac illud primum sit, inobedientiam causam nostrae mortis & calamitatis extitisse. Quia enim primus patens generis humani Deo non obeduit, ideo & sibi & nobis posteris suis mortem meratus est, dicente Domino: In quocumque die comederis ex eo,] nimirum ex ligno tibi vetito, [morte morieris.] Vnde Ambrosius: Nisi fallor, mortis causa inobedientia fuit, & ideo homo ipse sibi mortis est causa, non habens Deum suae mortis authorem. Neque enim si medicus praescripserit aegrotanti a quibus videatur cauendum, atque ille ab interdicitis non putauerit abstinendum, causa ei mortis est medicus, sed vtique ipse sibi mortis reus est propriae. Itaque Deus quasi bonus medicus prohibuit ne Adam nocitura gustaret.] Si ergo per inobedientiam mors intrauit in mundum, nos qui mortem fugimus, & vitam aeternam quaerimus, merito obedientiam amplectimur, & ne eam deserat nostra voluntas, vinculo voti subiectioni tanquam firmae columnae ligamur. Est namque homo folio leuior & qualibet palea instabilior, votum autem pro onere illi est, quo naturali inconstantia minime rapiatur, nec iterum inobedientiae mancipetur, & qui seipsum regens, & proprium iudicium & voluntatem sequens, gratiam perdidit, & a paradiso exulauit, merito a se ipso tanquam ab stulto rectore discedit, & alteri, qui nomine Dei ipsum regat, seipsum committit, & iudicium ac voluntatem praelati, suis definitionibus ac desiderijs anteponit. Sic iam incipit diuinam vltionem euadere. Nam Deus non solum in futuro saeculo aeterna poena punit peccatores, sed etiam in hac vita permissione vt suas expleat voluntates sine vlla ambiguitate castigat. Quod sanctus David faretur, dicens in persona Domini: [& dimisi eos secundum desideria cordis eorum, ibunt in adinventionibus suis.] Ibunt, inquam, post voluntates & consilia sua, quae cum sint Dei mandatis contraria, non possunt illos nisi in mortem adducere.

Ingens malum est propria voluntas, quae non solum morti primum parentem addixit, sed nos quoque singulis diebus perdit, aut in discrimen cadendi constituit. Hanc qui saluari vult, omnino detestatur, sciens quia per eam non in aliud quam in perditionem itur. Quod optime agnoscens beata Collecta, virgo illuminatissima, haec semel ad suas forores, quibus abbatissa praerarat, dixit. Non credo aliam viam fore latiore, nec quae facilius ducat in aeternam damnationem, quam sit propria voluntas: nec aliquam ex opposito breuiorem ad vitam sempiternam, quam sponte renuntiare illi.] Quoties hac belua immanis (sic propriam voluntatem voco) nos vulnerauit? quoties nos a gratia excidit, & a Deo separati fecit? quoties in discrimen amittenda aeternae salutis adduxit? Hac est illa herba mortifera, secundum Anselmum, quam patres nostri contra

Bonaue't. de grad. viuent. c. 2.

Genes. 2. 17. Ambros. li. de parad. c. 7.

Psal. 80. 13.

In eius viam. c. 7.

Anselm. lib. de similit. c. 38.